2023

NEPALI

Paper : NEPHC3056

(General Linguistics)

Full Marks : 80
Pass Marks : 32

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. सही उत्तर देऊ (कुनै छ) : 1×6=6

(क) विश्वको सबभन्दा ठूलो र प्रसिद्ध भाषा परिवार कुन हो?

(i) भारोपेली

(ii) अफ्रिकाली

(iii) द्रविड

(iv) अष्ट्रिक

(ख) जिब्राको उचाइका आधारमा नेपाली स्वर वर्णलाई कति भागमा विभाजन गरिएको छ?

(i) दुई

(ii) तीन

(iii) चार

(iv) पाँच

(ग) भाषाको लघुतम अर्थयुक्त व्याकरणिक एकाइलाई के भनिन्छ?

(i) रूप

(ii) धातु

(iii) ध्वनि

(iv) पद

(घ) 'भाषा' शब्द मूलरूपमा कुन भाषाबाट आएको हो?

(i) हिन्दी

(ii) संस्कृत

(iii) बङ्गला

(iv) अंग्रेजी

(ङ) नाकबाट हावा निस्केर उच्चारण हुने 'ङ' 'न' 'म' कुन उच्चारण अवयवमा पर्छ?

(i) सङ्घर्षी

(ii) स्पर्शी

(iii) प्रकम्पित

(iv) नासिक्य

(च) अभिव्यक्तिको सबैभन्दा सानो एकाइलाई के भनिन्छ?

(i) वाक्य

(ii) अर्थ

(iii) शब्द

(iv) ध्वनि

(छ) नेपाली भाषा कुन परिवार-अन्तर्गत पर्दछ?

(i) भारोपेली

(ii) द्रविडेली

(iii) भोटचिनियाँ

(iv) अष्ट्रिक

(ञ) "अर्थपूर्ण उच्चारण भएको नियमद्वारा शासित व्यवस्थालाई भाषा भनिन्छ"—कसको भनाई हो?

(i) नोम चम्स्की

(ii) गार्डिनर

(iii) प्लेटो

(iv) पतञ्जलि

(झ) रूपभन्दा माथिल्लो पदावलीभन्दा तल्लो भाषिक एकाइ कुन हो?

(i) रूप

(ii) शब्द

(iii) वर्ण

(iv) संवर्ण

(ञ) सतम् वर्गमा पर्ने भारोपेली परिवारको भाषा कुन हो?

(i) लेटिन

(ii) ग्रीक

(iii) संस्कृत

(iv) गोलिक

२. छोटो उत्तर देऊ (कुनै पाँच) : 2×5=10

(क) भाषा र बोलीमा रहने दुईवटा भेद लेख।

(ख) कुनै दुई ओष्ठ्य ध्वनिको उदाहरण देऊ।

(ग) ध्वनि-विज्ञानको परिभाषा देऊ।

(घ) भाषाका कुनै दुई विशेषता लेख।

(ङ) रूप कति प्रकारका र के-के हुन्?

(च) अर्थप्रतीति के-के हुन्?

(छ) भाषा यादृच्छिक र परम्परित हुन्छ भन्ने भनाई स्पष्ट पार।

३. कुनै छवटा प्रश्नको उत्तर लेख : 5×6=30

(क) वर्णविज्ञान र ध्वनि-विज्ञानको तुलना गर।

(ख) रूपायन प्रक्रिया के हो?

(ग) कूट भाषा भनेको के हो?

(घ) भाषा र भाषिकाबीच फरक देखाऊ।

(ङ) मुक्त र बद्धरूपको उदाहरणसहित परिचय देऊ।

(च) द्रविड परिवारको परिचय देऊ।

(छ) रूप-विज्ञानको परिभाषा देऊ।

(ज) कथ्य र लेख्य भाषामा फरक देखाऊ।

(झ) अर्थ-परिवर्तनका प्रकारहरू के-के हुन्, लेख।

(ञ) शब्द र अर्थको सम्बन्ध लेख।

4. कुनै दुईवटा प्रश्नको उत्तर लेख : 10×2=20

(क) भारोपेली भाषा परिवारबारे चर्चा गर।

(ख) वाक्य-विज्ञानको परिभाषा र यसका प्रकारहरूको बारे चर्चा गर।

(ग) संसारका भाषाहरूको वर्गीकरणका आधारबारे चर्चा गर।

(घ) भाषा-विज्ञानको अध्ययनको उद्देश्य र उपयोगिताबारे चर्चा गर।

5. कुनै एक प्रश्नको उत्तर लेख : 14

(क) ध्वनि-विज्ञानका दृष्टिकोणबाट नेपाली भाषाको विशेषता-बारे चर्चा गर।

(ख) रूप-विज्ञानको परिचय दिएर यसका प्रकारहरूको बारेमा चर्चा गर।

(ग) भाषा-विज्ञानको अध्ययनको क्षेत्रबारे चर्चा गर।

★★★